

28.9.2018

PUUMARKKINATYÖRYHMÄN KOKOUS 2/2018

Aika Perjantai 28.9.2018 klo 9.00–10.30

Paikka Maa- ja metsätalousministeriö, Hallituskatu 3, kokoushuone Niskavuori

Osallistujat Jari Leppä (pj. 9.45–10.30), Juha Niemelä MMM/LVO (pj. 9.00-9.45), Marja Kokkonen MMM/LVO, Rauno Numminen Etämetsänomistajien liitto, Eija Vallius Metsänhoitoyhdistys Kanta-Häme, Magnus Nilsson SMK, Juha Hakkarainen MTK, Kai Merivuori Sahateollisuus ry, Tomi Salo Metsäteollisuus ry, Sauli Brander UPM, Juha Mäntylä Metsä Group, Sixten Sunabacka Tornator, Matleena Kniivilä Luonnonvarakeskus, Timo Makkonen Koneyrittäjät, Janne Partanen Stora Enso, Katja Kurki-Suonio Energiateollisuus, Reima Sutinen TEM, Aarre Peltola Luonnonvarakeskus, Teppo Säkkinen MMM, Niina Riissanen MMM/LVO (siht.)

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio (liite 1).

2. Tiedoksi markkinakatsaukset

Merkittiin tiedoksi etukäteen toimitetut markkinakatsaukset (liitteet 2a, 2b, 2c ja 2d).

Tomi Salo toi esille, että kritiikki metsätaloutta kohtaan tulee lisääntymään. Metsäsektorin on yhdessä vastattava siihen viestinnällä.

Useammassa puheenvuorossa pidettiin puun hintatilastointia Suomen vahvuutena. Juha Hakkarainen piti avoimia ja luotettavia puukauppatilastoja Suomen puumarkkinoiden toimivuuden perusedellytyksenä. Tilastoinnin kehittämistä pidettiin tärkeänä.

Timo Makkonen toi omassa esityksessä esille, että Suomessa ollaan tehokkaita, korjuukustannus on Euroopan alhaisin. Koneyrittäjät ovat kuitenkin huolissaan siitä, että sadan suurimman puunkorjuuyrityksen yhteisliikevaihto on laskenut yli 15 %.

Useammassa puheenvuorossa tuotiin esille huoli metsäsektorin työvoiman saatavuudesta. Timo Makkonen totesi, että kuljettajien saatavuudessa olevan jo nyt alueellisesti suuria vaikeuksia, koska metsäala ei ole kilpailukykyinen muihin aloihin verrattuna. Eija Vallius totesi, että metsänomistajilla olisi haluja puukauppaan, mutta korjuuyrittäjistä ja metsänhoitotöiden tekijöistä on pulaa. Timo Makkonen totesi, että maanmuokkuskoneita on siirtynyt rakennuksille töihin. Juha Hakkarainen totesi, ettei TE-toimistojen näkemys työvoiman kysynnästä ja tarjonnasta ole realistinen.

Oltiin yksimielisiä siitä, että alan koulutusta olisi kehitettävä. Juha Mäntylä toi esille, ettei nykyiset koulutusmäärät vastaa tarvetta. Timo Makkonen piti ammatillisen koulutuksen reformia koneyritysten kannalta epäonnistuneena. Peruskoulutus pitäisi antaa valtion rahoituksella oppilaitoksissa. Pienillä yrityksillä ei ole varaa kouluttaa työntekijöitä oppisopimuksella. Kai Merivuori toi esille, että koulutusasia koskee myös sahatteollisuutta. Juha Niemelä kertoi, että TTS järjestää metsäalan koulutuksen tuloksellisuusseminaarin 3.10.2018 klo 12.30-16.00 Säätöytalolla.

Kai Merivuori siteerasi päivän Kauppalehden otsikointia: ”Ei ole oikein napata sellupuun hinnasta viisi euroa pois ja laittaa se tukin hintaan”. Juha Mäntylä ja Tomi Salo pitivät asiaa kilpailusäädösten

28.9.2018

kannalta ongelmallisena kommenttina. Päätettiin seuraavaan kokoukseen kerrata mistä asioista puumarkkinatyöryhmässä voidaan kilpailuoikeudellisista näkökohdista puhua. Juha Hakkarainen esitti, että tehtäisiin analyysi miten puumarkkinatyöryhmän työskentelystä saataisiin enemmän irti. Ministeri Leppä saapui kokoukseen ja aloitti puheenjohtajana.

3. Katkokset puukauppatilastotietojen toimittamisessa

Aarre Peltola esitteli kesällä ollutta katkosta datan toimituksessa ja ratkaisuvaihtoehtoja siinä tapauksessa kuin tietoja ei saada. Lisäksi Peltola esitti esiselvityksen tekemistä puukauppatilastojen kehittämistä (liite 3).

Datan toimitusvaikeudet vaikuttivat erityisesti Metsäteollisuus ry:n puukaupan viikkoseurannan julkaisuun. Tomi Salo muistutti, että Metsäteollisuus ry kerää jäsenyrityksiltään tietoa ja toimittaa ne Luonnonvarakeskukselle. Tiedon välittäminen ei kuitenkaan ole Metsäteollisuus ry:n ydintehtävä. Salo toivoi, että pienimmätkin toimijat toimittaisivat tietoja samalla frekvenssillä. Kai Merivuori oli sitä mieltä, että viikkotilastoinnista voitaisiin luopua. Juha Hakkarainen peräänkuulutti arviota, miten viikkotilastoinnin lakkauttaminen vaikuttaisi markkinoihin, ennen kuin mitään päätetään lakkauttaa.

Puukauppatilastojen kehittämistä pidettiin tärkeänä. Kai Merivuori piti erilaisten lisien ja hinnoittelutapojen vääristymien selvittämistä hyvänä. Sixten Sunabacka kertoi, että Suomi on digitaalisaatiassa edellä Ruotsia ja tilastointi on yksi näistä aloista. Sunabackan mielestä digitaalisaatiota on puukaupan tilastointia tulisi edelleen kehittää.

Peltola muistutti esityksessään, että tietojen toimittaminen tilastoon on lakisääteinen velvollisuus kyselyn kohteena oleville yrityksille. Tomi Salo kysyi, mitä Luke tekee varmistaakseen, että velvoitetta noudatetaan? Peltola totesi, että kaikkea tietoa ei aina saada. Tiedon kerääminen perustuu suostuteluun ja keskusteluun. Toinen vaihtoehto olisi käyttää lain sanktioita. Peltola piti kuitenkin vapaaehtoisesti tuotettua tietoa parempana. Ministeri Leppä esitti ryhmän perustamista miettimään tilastoinnin kehittämistä. Päätettiin perustaa pieni ryhmä, jonka vetäjänä toimii Luonnonvarakeskus tilastoviranomaisena.

4. Suositus hakkuiden toteutumatietojen ja katkontaennusteiden vertailuksi

Marja Kokkonen esitteli suositusta valtakirjakaupan kehittämiseksi. Suosituksen alkuosaan on tullut joitakin täsmentäviä muutoksia. Kokonaan uutta on suositus hakkuiden ja puukauppojen toteutumatietojen vertailuksi.

Juha Mäntylä piti perusoikeutena voida todeta, onko metsänhoitoyhdistys tehnyt vertailu oikeudenmukaisesti. Vertailussa käytettävien kauppojen on oltava samat. Vertailussa todetaan, onko kauppojen tulokset viety järjestelmään oikein. Metsänhoitoyhdistys näyttää oman aineiston ja ostaja omansa. Mäntylän mukaan toinen osio, jota suositukseen ei ole kirjattu, on ostajan omien laajempien tietoa-aineistojen antaminen vertailuun. Vallius kysyi, kuinka ostajan toimittaminen laajempien aineistojen oikeellisuus voitaisiin todeta? Useammassa puheenvuorossa korostettiin, että vertailussa selvitetään vastaavatko samojen leimikoiden tiedot toisiaan. Vertailussa käytetään molempien tietoja. Sovittiin, että laajempien tietoa-aineistojen toimittamista ei oteta tähän sopimukseen. Eija Vallius kysyi, mitä tehdään, jos tiedot eivät vastaa? Tomi Salo esitti, että mikäli ero on vain yhdessä tiedossa, voitaisiin sopia, että tieto poistettaisiin.

Keskusteltiin uuden suosituksen sananmuodoista. Eija Vallius esitti, että suosituksesta poistettaisiin kaikki ennusteisiin liittyvä sananmuodot. Hyväksyttiin suositus kokouksessa tehdyin muutoksin (liite 4). Päätettiin tiedottaa aiheesta. Nähtiin, että puumarkkinatyöryhmän suositus parantaa markkinoiden toimivuutta. Hyväksymällä suosituksen puumarkkinatyöryhmä viesti edistävänsä reilua kilpailua.

28.9.2018

5. Muut asiat

Tomi Salo luovutti ministerille ja kokouksen osallistuille Sakari Siltalan teoksen Oksalla ylimmällä.

Juha Hakkarainen esitti uudelleen, että puumarkkinatyöryhmän toiminnasta tehtäisiin analyysi. Puumarkkinatyöryhmän toiminnan kehittämiseksi tulisi miettiä mihin suuntaa ryhmän työskentelyä tulisi ohjata, jotta ryhmästä saataisiin kaikki irti. Esitys hyväksyttiin.

Ministeri Leppä piti Metsoa onnistuneena toimintamuotona.

6. Seuraava kokous

Sovittiin, että etsitään seuraava kokousaika marras-joulukuun vaihteeseen.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 10.30.